

Revised Syllabus for S.Y.B.A. (Sanskrit)**Optional Paper II – Sanskrit Literature (Selections) & Indian Culture****To be brought into force from the Academic Year 2017-18**

Preamble: Sanskrit Literature is a rich source of Indian Heritage. Apart from Classical Sanskrit Literature which comprises of Poetry and Prose, Sanskrit literature comprises of varies other texts which involves a deep study and insight into different facets of social and cultural life in Ancient India. The present syllabus involves study of Dharmashastra texts and Classical Sanskrit Literature. It also deals with selected topics imbibing the basic facets of social and cultural Life.

Objectives:

- i) To create awareness regarding rich cultural heritage of India
- ii) To understand cultural life through Sanskrit sources
- iii) To understand the scientific development in Ancient India

Revised Syllabus for S.Y.B.A. (Sanskrit)

Optional Paper II – Sanskrit Literature (Selections) & Indian Culture

To be brought into force from the Academic Year 2017-18

Semester III (UGSAN301) –

Theory Paper – 100 Marks

Unit I – Selected passages from Sanskrit Texts –

1. मन्त्रिदूतोत्पत्तिः तथा दुर्गवर्णनम् (मनुस्मृतिः)
2. प्रवहणविपर्ययम् (मृच्छकटिकतः)
3. शुकशिशुकथा (कादंबरीतः)

Unit II – Selected Topics (Indian Culture) –

1. पुरुषार्थाः
2. संस्काराः
3. आयुर्वेदः
4. खगोलशास्त्रम्

Semester IV (UGSAN401) –

Theory Paper – 100 Marks

Unit I – Selected passages from Sanskrit Texts –

1. समुद्रमन्थनकथा (मत्स्यमहापुराणतः)
2. धर्मसंवेगः (बुध्दचरिततः)
3. परिवर्तनानुसारिणी जीवनशैली (सुजाः उताहो अजाः इति सुधामूर्तिलिखितग्रन्थतः)

Unit II – Selected Topics (Indian Culture) –

1. प्राचीन-भारतीय-विद्यापीठानि – A.S.Astekar / Tavkar
2. समाजव्यवस्था –in the light of law and administration and Gender issues (Maurya and Gupta period)
3. पर्यावरणविचाराः:- वृक्षायुर्वेद of सुरपाल
4. नगररचनाशास्त्रम्:- based on मानसोल्लासः and समराङ्गणसूत्रधारः
.....

Books Recommended –

1. Sartha Manusmriti – Bapat Vishnushastri
2. A History of Sanskrit Literature (Classical Period) – Dasgupta S.N.
3. Sanskrit Sahityacha Sopapattik Itihas – Karambelkar V.V.,
4. Bharatiya Sahityacha Itihas – Dange Sindhu
5. Kadambari – Kale M.R.
6. Mrucchakatikam – Kale M.R.
7. Buddhacaritam – Pandey Shrikant
8. History of Dharmashastra – Kane P.V.
9. Prachin Bharatiya Vidyapeethe – Tavkar N.G.
10. Education in Ancient India: Altekar A. S.
11. Vrikshayurveda of Surapala, Chowkhamba Sanskrit Series, Varanasi

Paper Patern (For Paper II) (For sem. III & IV)

Q.1. केवलं व्दौ समूहौ अनुवदत |

1).....

...(10)

2).....

...(10)

3).....

...(10)

Q.2. केवलं व्दौ परिच्छेदौ लिखत |

1).....

...(10)

2).....

...(10)

3).....

...(10)

Q.3. केवलं व्दौ उत्तरत |

1).....

...(10)

2).....

...(10)

3).....

...(10)

Q.4. केवलं व्दौ उत्तरत | (व्याख्या: लिखत | / समानार्थक शब्दान् लिखत | विग्रहं लिखित्वा समासप्रकारान् दर्शयत | संस्कृतम् आश्रित्य उत्तरत | / रिक्तस्थानानि पूरयत |)

1).....

...(10)

2).....

...(10)

3).....
...(10)

□.5. टिप्पणीं लिखत (केवलं वदे)

1).....
...(10)

2).....
...(10)

3).....
...(10)

Revised Syllabus for S.Y.B.A. (Sanskrit)

Optional Paper III (Ancient Indian Philosophy & Poetics)

To be brought into force from the Academic Year 2017-18

Semester III – UGSAN 302

Theory Paper – 100 Marks

Unit I – Selected passages from भगवद्गीता –

1. आत्मवर्णनम् (II.17-25)
2. स्वधर्मः (II.31-38)
3. कर्मयोगः (II.47-51) along with different streams and meanings of Yoga
4. नैष्कर्म्यम् (III.3-8)
5. भक्तियोगलक्षणं तथा वैशिष्ट्यानि (IX.2, 26-34)
6. गुणसंपद्विभागः - Chapter (XIV. 5-17)

7. अश्वत्थरूपकम् (XV.1-5)
8. क्षराक्षरविवेकः (X.V.16-20)

Unit II – Selected Topics

1. गीता – रचनावैशिष्ट्यानि
2. अर्जुनविषादयोगः
3. विभूतियोगः
4. विश्वरूपदर्शनम्
5. यज्ञचक्रम्
6. दैवासुरसंपद्
7. अद्यतनीये काले गीतायाः महत्त्वम् – मानसशास्त्रं व्यवस्थापनशास्त्रं च ।

Semester IV – UGSAN 402

Theory Paper – 100 Marks

Unit I – Selected passages from Sanskrit Text –

1. काव्यस्य प्रयोजनानि, हेतुः लक्षणं तथा शब्दार्थविचारः (काव्यप्रकाशतः)
2. नाट्यस्वरूपम् (साहित्यदर्पणतः)
3. नायकनायिकाभेदाः (दशरूपकतः)

Unit II – Selected Alankāra-s –

1. उपमा, 2. रूपकम् 3. अनन्वयः 4. दृष्टान्तः 5. अनुप्रास
 5. ससन्देहः 7. निदर्शना 8. व्यतिरेकः 9. व्याजस्तुतिः 10. यथासंख्यः
-

Books Recommended –

1. Gitarahasya – Tilak B.G.
2. The Bhagavadgita – Radhakrishnan S.
3. Gitatattvarthamanjiri – Karandikar J.S.
4. Kavyaprakasha – Arjunvadkar, Magrulkar
5. Sahityaparpana – Kane P.V.
6. Prachin Kavyashastra – Kangle R.P.
7. Sanskrit Sahityashastrachi Tondolakha – Deshpande Saroj

Paper Patern (For paper IV) (For Sem III & IV)

Q.1. केवलं व्दौ समूहौ अनुवदत |

1).....

...(10)

2).....

...(10)

3).....

...(10)

Q.2. केवलं व्दौ परिच्छेदौ लिखत |

1).....

...(10)

2).....
...(10)

3).....
...(10)

□.3. केवलं व्दौ उत्तरत |

1).....
...(10)

2).....
...(10)

3).....
...(10)

□.4. केवलं व्दौ उत्तरत | (व्याख्या: लिखत | / समानार्थक शब्दान् लिखत | विग्रहं लिखित्वा समासप्रकारान् दर्शयत | संस्कृतम् आश्रित्य उत्तरत | / रिक्तस्थानानि पूरयत |)

1).....
...(10)

2).....
...(10)

3).....
...(10)

□.5. टिप्पणीं लिखत (केवलं व्दे)

1).....
...(10)

2).....
...(10)

3).....
...(10)